

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Vindóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: DR. KISS PÁL

Alapította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hóra 1 K 50
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Félévre 14 K — f. | Egy hóra 2 K

A főispáni installáció előkészítése

A függetlenségi és 48-as párt értekezlete

A makói függetlenségi és 48-as párt végrehajtó bizottsága ma délután az iparisztület székében Mészáros Sándor elnök-elnökével értekezletet tartott. A nagyszámú megjelent tagok lelkes éljenzéssel vették tudomásul Justh János főispánnak táviratát, amelyben megköszönte a párt üdvözlését főispánnak történt kinevezése alkalmából.

A távirat szövege a következő:

„A függetlenségi elv-sóköörök megbízásából tolmácsolt szíves jókívánásukat hálással köszönöm. Mindenker legelőbb törekvésemet fogja képezni, hogy megfizetendő bizalmukat megtartsam és e nehéz időkben vállalt nehéz feladatom sikeres megoldásához szíves támogatásukat kérem. Justh János.

Mután az elnök ismertette az értekezlet egyetlen napirendjét: a főispáni installáció előkészítését, felkérte a megjelenteket a megbeszélésben való részvételre. Elnöknek Dénes Sándor dr. szívalt fel, aki bemutatta az Arad-Csanádi vasút igazgatóságának értekezését, amelyben közli, hogy július 28-án reggel kérséggel becsújt külön kocsikat a főispánnak Tornayról induló küldöttség

rendelkezésére. Majd átvéve a fogadtatás részleteire, többek felszólítására után az értekezlet elhatározta, hogy:

1) július 28-án reggel pontban nyolc órákor indulás a városban lévő gyülekezési helyre, zászlókkal és a fehér ruhás leányokkal.

2) A pályaudvaron a város nevében elnök dr. Petrovics György h. polgármester felváltja a főispánt, míg a fehér ruhás leányok szónoka a főispán ur felelőségét köszöni.

3) A pályaudvarról a főispánnal együtt az üdvözítő küldöttség tagjai templomba mennek, ahol Veni Sancto lesz. A templom feljéréjénél ugyancsak fehér ruhás leányok fognak tartalat állni.

4) Díszgyűlés a megyeháza az alispán elnökletével, melyre küldöttség fogja megkívni a főispánt.

A gyűlés után a főispán a különböző küldöttségeket fogja fogadni.

Az értekezletből kifolyólag a végrehajtó bizottság felkérte a város lakosságát, de kivált a bevontulás utvenszán levő háztulajdonosokat, hogy megfelelő módon gondoskodjanak házaik fellebörgéséről.

Hiszük, hogy enélkül a kötelező figyelemtetés nélkül is Makó város legnagyobb részét függetlenségi polgársága tudná kötelezősége. Bár a választópol

gárság és a férfiakosság jelenleg a hirtelen teljes kötelezősége, azonban éppen az itthon maradtaknak a kötelezősége, hogy a távollevők nevében is kifejezésre juttassák és tüntessenek annak a kormányának a főispánja előtt, amely kormány a népek közzéveteli létrejöttét, és amely kormány hozzá és valószínűleg meg számunkra mindent, amelyet teljesen lerombolni még a hetentező munkapárti minem sem volt képes: a demokratikus, független Magyar országot!

Az értekezlet az elnök lelkes szavaival záródott.

A hagymások ügyét

Meglepetéssel kezdte fel dr. Petrovics György, városunk helyettes polgármestere a fontos ügyben személyesen is eljárt Budapestre, évi elnöke a központosság és a hagyma árának maximalista ellen. A hagymások ügyét megoldó tette kitűnő főispánnak Justh János is a vezető egyetemesen társadalmának eredményeképpen a miniszterelnök Eötvös Vilmos vezetés alatt fogadta a makói hagymások küldöttségét az elnök szembetűnő dőlésű. A küldöttséghez a fővárosban csatlakozott szeretett főispánnak is és Petrovics polgármester felkérésére nagyvívű képviselőnk, Justh Gyula is.

Amidőn a küldöttség megérkezett a miniszterelnökhöz, ott tartózkodott Mészáros Béla földművelésügyi miniszter is, aki kijelentette, hogy a hagyma központosítás és a hagyma árának maximalista elv immár nem lehet ki tért.

Meggyezésünk van ugyanis Németországgal és Ausztriával, amely szerint a gazdasági termékek és így a hagyma ára is maximalizálódik. Ennek ellenében vagy Ausztriában mint Németországban maximalizálják az ipari cikkek árát és ezen az áron jut talják részünkre.

Esztendő gróf miniszterelnök megígérte a küldöttségnek, hogy

a maximális ár megállapításánál feltétlenül figyelembe veszik a termelési költségeket és figyelemmel lesznek a esélyesebb termés eredményre is.

Az a társadalmi tehát, amellyel új főispánnak, helyettes polgármesterünk és Eötvös Vilmos derék és törekvő hagymások érdekében kifejtettek, — nem volt hiábavaló, mert ha maximalizálják is a hagyma árát, — olyan árat fognak érte megállapítani, hogy hagymatermelésünk károsodhat nem szenvednek. És hogy érdekeik megvédéséről is gondoskodás történjék, ígéretet tett a miniszterelnök arról, hogy a központi intéző bizottságba a makói hagymatermelők által kiválasztott képviselőt is be fogja venni.

Leverték az orosz forradalmat.

A Pétervári Távirati Ügyvétség jelenté, hogy a nyugalelem helyreállt. Lenina híveit lefegyverezték, teljes vereséget szenvedtek azok a kik polgárháborút és új forradalmat akartak.

E hivatalos jelentéssel szomban Haparandából azt közlik, hogy az új forradalom Kerenszki megbuktatására irányult és 3 napon át tartott. A forradalmárok megszállták a pályaudvarokat és keresték Kerenszkit, aki azonban elmenekült.

50 ezer ember vett részt a forradalomban, amelynek 500 halottja és 1000 sebesültje van. A tömeg az ideiglenes kormány távozását követelte és azonnali békekötést.

A katonai és munkásvezetés kijelentette, hogy a kormányban változásokat követel.

Német jelentés a keleti front eseményeiről

Berlin július 23. A Wolff-ügynökség jelenti vasárnap este: Smorgontól délre erős orosz támadások meghiúsultak. Egyes betörési helyeken még folyik a harc. Terepmenti támadásainktól az egész orosz front Zlota-Lipától a Dnyeszter felé hátrál.

Az orosz forradalmárokat üldözik

Pétervári. A kormány elhatározta, hogy mindazokat, akik a legutóbbi lázadást szították vagy abban résztvettek, letartóztatja és mint a hazafélt ellen megindítja a vizsgálatot. Ezek fölött a hadbírók fog ítélni.

Oroszország a polgárháboru előtt

Stockholm. A legújabb oroszországi események mutatják, hogy a helyzet igen veszélyes. Az általános vélemény a hírek szerint az, hogy a polgárháboru elkerülhetetlen.

Főispánunk beiktatása.

Nehéz és szomorú idők súlyos harcok és az igazi független elvek mellett való kitartás, a bizodalom, hogy lesz még egyszer annep a világon, — meghozták gyümölcsüket. Megérték, hogy miközülünk, harcoló sereinkből kerülő ősi vármegyénk élére elvei mellett rendületlenül kitartó országgyűlési képviselők szintén független érzelű a a függetlenségi esz-

mékért küzdő fia Justh János.

A mai idők nagy terhet érezve és ahhoz alkalmazkodva teszik díszes méltóságába beiktatni főispánunkat de külsőképen is megmutatja a város független polgársága, hogy a népjeges bajnokát tartja vezérének. E hé 28-án, szombaton lesz a nagy nap, amikor bevészélik köztünk a rég várt főispánt:

Mágeri Sámuel közéleti bíróságot elnöklése alatt a függetlenségi párt kiküldött bizottsága megállapította a programot, amely szerint a beiktatás végbemeleg. Nem lesz itt bankett, nem lesz áldomáztatás, de lesz

őszinte lelkesedés és őszinte ünneplés.

Justh János főispán szombaton reggel érkezik különvonalon, a vármegye független érzelű polgárainak kíséretében. Nyolc órakor fog indulni zászlókkal és virágokkal, a városháza előtt gyűlésezett polgárság és a fehér ruhás leányok serege, hogy méltóan fogadja a megye főispánját. A menet az aradcsanádi vasúti állomásra vonul, ahol fogadja a főispánt és onnan elkíséri a római katolikus templomba, ahol ünnepies hálaadó istentisztelet lesz, a templomból a vármegyére vonulnak, ahol megtörténik a beiktatás. Ezután is a beiktatott főispán a küldöttségeket fogja fogadni.

Ünnep lesz szombat a város polgárságának és elfognak jönni a fogadtatásra mindazok, akik független elveket vallanak, függetlenül éreznek, hogy üdvözöljék új főispánukat: Justh Jánost.

NAPI HIREK

Külön motor és a főispán beiktatása. Az Acsev igazgatósága külön motort bocsát azok rendelkezésére kik a szombati főispáni installációra részt akarnak venni. A külön motor részleges menetrendje a következő:

	ledal:		
Arad	reggel	6 óra	— p
Czélatalep	"	6 "	15 "
Opécska	"	6 "	50 "
Battonya	"	7 "	18 "
Mezőhegyes	"	7 "	50 "
Csanáppalota	"	8 "	09 "
Nagylak	"	8 "	34 "
Apátfalva	"	8 "	43 "
Makóra	érkezik	9 óra	d. e.

Az időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint keleten még enyve eső és lassu hőemelkedés várható. A meteor jelent: Július havának a bolygók állásaiból jövő változások napjai még a következők: 21 meleg, száraz; 22 hősülködés; 27 szeles, zivataros, vagy viharos.

Fekérruhás lányok, kik a főispán fogadtatásánál részt akarnak venni, öbölí saándókat jelentétek be szervezőségünkben.

A világháboru hirei.

Több mint egy és fél millió tonna.

Bécs, július 23.

Pontos megállapítás szerint a múlt hónapban a központi hatalmak 1 millió 16 ezer tonnányi ellenséges hajótért súlyosztettek el.

A korlátlan buvárhajóharc óta az ellenség vesztesége 4.671,000 brattóregiszter tonna

A német szocialisták és az oroszok.

Berlin, július 23.

A szociáldemokraták levelet intéztek az orosz delegátusokhoz. Azt írják, hogy Stockholmban ki fognak tartani abban a terekvésben, hogy a konferencián résztvevők a a legerélyesebben fognak küzdeni azon kormánnyal ellen amelyek nem ismergették meg hadicéljaikat.

Csodát beszélnek

az emberek a szegedi főnyékpapgyiló és araképfestő vállalatnál, hogy nagyon hamar sokan dolgozni jutá nyolc órára. Érdeklődők kérések be teljes előzetes és a vállalat azonnal vállalom kénytelen kérésre, de a lehet akármilyen rossz fényképek is készíteni, amelyről a legjobb fényképnagyítá kapható.

A hónapok óta lehet meg rendelni. Megrendelések küldendők. Első szegedi araképfestő-szert és fényképnagyítási vállalat Szeged, Széchenyi-tér 13., a gyümölcs piaccaal szemben.

Eladó földök a város alatt

Verebesben 6 hold,
Girizdesben 2 "
Bánomban 1 "
Értékesebb lehet:

Irítz Miksánál.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Fallagi-öbgné

Makszimálták a gabona árát.

Előre lehet vásárolni az évi szükségletet. — Hogyan rekvirálnak. — Az új termés ára. — A gabonarej-tegetők ellen.

A hivatalos lap vasárnapi száma két rendeletet közöl. Az egyik a termények rekvi-rálásáról kiejtett rendelet mó-dosítása, a másik az új ter-mények maximális árát és el-adási mértékait állapítja meg.

Az első részletesen megál-lapítja, ki van jogosítva a be-vásárlásra, honnan vásárolhat megállapítja a közvetítési dí-jakat stb. Föntartja azt a jogot, hogy mindenki egész évi gabonaszükségletét előre bevásárolhatja, a rekquirálás megkezdéséig. Főbb rendel-kezései egyébként a követ-kezők:

1. Buzát, rozsot, árpat és kétszerest állatok etetésére földhasználati egyáltalán ti-los.

2. Az átvevő bizottságok működésének megkezdéséig a termelő terméfelőleget Haditermény Rt. bármely fi-zományszáma eladhatja.

3. Aki maga nem termelő, vagy ahinek házi szükségletét saját termése nem fedezi, mindaddig, amíg az átvevő bizottság a község területén működését meg nem kezdi, lehetséges azonban az 1917. évi október hó 15. napjáig a községi előjárás (városi polgármester) által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján jogosítva van a saját házi szükségletére búzát, roz-sot, kétszerest (kölest és ár-pát annak a községnek a te-rületén, ahol lakik, készára vétel útján a községi előjárás által kijelölt és a vá-sárlási igazolványban név szerint megjelölt termelőtől vásárolni.

Az Országos Közéle mezési Hivatal elnöke a vásárlási jo-gosultságot indokolt esetekben a község területén túl más község vagy járás területére

is kiterjesztheti.

Ha az átvevő bizottság mű-ködését a község területén megkezdte, a vásárlásra jo-gosított a megjelölt termés-mennyiséget nem a vásárlási igazolványban megnevezett termelőtől, hanem az átvevő bizottság útján és annak köz-bejöttével a Haditermény Rt.-től vásárolhatja meg.

A másik rendelet a maxi-mális árakat állapítja meg törvényhatóságokként. A ter-melés helyén jószébb az ár, azokban a törvényhatóságok-ban pedig, amelyek szükség-letüket nagyrésztben vagy egé-szen máshonnan hozatott ga-bonából fedezik, drágább. A rendelet egyúttal megállapítja a gabona minőségét is. Ha a gabona ennél jobb emelkedik az ára, míg ha a megállapított minőségűnél rosszabb, csökken a maximális ára is. A búzáé, rozsra és kétszeresre azt az elvet állapítja meg a rendelet, hogy a maximális ár időbé-zésekben csökken s november 1-je után már 5 koronával elcsébb, mint augusztus 31-ike előtt.

A gabona árának megdrá-gításáért első cikkünk is fog-lalkozik, az árakra vonatkozó rendelet főbb pontjai ezek:

Az 1917. évi termékek búzá-ért, rozsért, kétszeresért, ár-páért és kölest, zabért köve-telhető legmagasabb árak, tekintet nélkül az időre, ami-ker az adóvétel történt, a ren-delet kiegészítő részét alkotó jegyzékben állapították meg. A jegyzék szerint a búza má-tertermésének ára augusztus 31-ig meggyöként 49 és 50 korona között váltakozik.

Félix fürdő

(Nagyvárad mellett) 49%
 természetes forrás, romma,
 szulfid és szódás alon leg-
 jobban javulva. — Új ke-
 rendezés, villanyvilágítással
 Uszoda, hidrogén-szulfid
 és nátrium. Hőforrás
 az új minden szakában
 Értékelt kúrák az igaz-
 ság.

Urania színház REGÉNY.

Szombaton, július 28-án
 R. Wariwick utolsó fellépte
 ellen az évadban.

A gárdista

című 4 felvonásos színműben.

Vasárnap ezután csak egy elő-
 dást tartunk. Előadások kezdete
 este fél 9 órakor.

Szt. László Püspök-Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőnkem teljes!

Kénes hévíz források természete-
 nek forrása 42°C, kénes hőfor-
 rásait már 300 év óta használják
 bármilyen gyógyhatású kőzsvény
 szem, csontbeteg, női betegségek
 és más téglaján betegségek ellen.

500 holdas gyógyfürdő közvetlen
 a városnak mellett. — Vil-
 lanyvilágítás és egész telepen
 és az összes szobákban. Nagy-
 nyáron nyári, nyáron 25°C fel-
 tem helyi forróvízzel, uszda
 tenisz, színpad, káncokkara.
 Fürdőházunkat küld az igaz-
 gatószék:

Komzák Alajos, a fürdő birtosa.

A Makói Önkormányzat Egye-
 set mint adóváltókat, (Gyulai
 úton, makói takarékpénztár
 épület) ajándékos megnyit

zálogintézet

a legnépszerűbb kamattal és
 legelőnyösebb feltételek mellett
 kölcsönöket ad
 ékszerekre, arany és ezüst-
 tárgyakra, értékpapírokra,
 sorsjegyekre

és egyéb ingóságokra.
 Takaréktári osztály kölcsö-
 néket folyó és elvonás kamattal
 és fizetési feltételek mellet-
 tagokunkra, váltóra és kőz-
 svényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
 é. n 3—5-ig.

Egy világváros rejtelméi.

(1964)

142. fejezet.

A gyermekgyilkos.

— Mit tudsz erről a nőről?
 kérde az orvosotól.

— Majd előbb elmondom mi
 történt, a többi után az én dolga.
 De várjanak még csak egy percig,
 mindjárt hozok valamit.

Hívtott. Bertát ideges reszketés
 fogta el, mert 6 már sejtő, hogy
 mit akar hozni az a nő.

Ha is jarkart egyszer surrannál
 de a esendőrök vigyáztak rá és
 nem engedték.

Ekkor jött Tam. Két kére fogva
 hozott valami tárgyat.

— Eppen egy perc előtt azt
 fogtuk ki a tengerből! mondá.

A esendőrök hivatosan nézték,
 aztán egymásra hátrahőkentek.

Gyermek! hiátottak fel mind-
 annyian iszonyodva.

— Mikép történt? Mondd el!
 parancsolá az orvosotól.

— Ugy történt kérem, hogy
 éppen kivettük a hálót, midőn
 egymorra csak sejtő valami a
 fejünk fölött a tengerbe esik! Mi
 lehet az? mondák a mindjárt
 utána néztek. Eppen akkor jött
 hőmplyögve egy hullám, felkapta
 azt a valamit s kivette a partra;
 felvettam, hát az a gyerek volt.
 Milyen pedig ezek azt a nőt a
 tenger közelében tartóztatták fel,
 hát azért mentam, hogy aligha-
 nom 6 volt!

(Folyt. köv.)

Lakatos segéd

azonnali belépésre kerestetik

Gulácsi János

gépműhelyében.

Rékay Ferenc

adaja, hogy más országban aranka-
 mentes

horomagot

ahol kapni, egy bizonyban, min-
 egyben.
 Értékem lehet Váradi-utca ver-
 dégijében,

3 vagy 4 szobából és mellékhelyi
 szobából álló s augusztus vagy se-
 ptember 1-ére elfoglalható

LAKÁST

keres érde. Ajánlatok alulírott cím-
 re ké-
 retek. **Mandska Gyula**
 Appaffy-utca 11. szám alatt.

